

EK – 38

KRONOLOJİLERDE EKONOMİ

JAESCHKE

AHMADLAR

GÖKMAN

EK – 38

ÜÇ KRONOLOJİDE EKONOMİ 1945 – 1950

G = Muzaffer Gökman	J = Jaeschke	A = Ahmadlar	
G/8 Ocak 1945 -	Yeni İskenderun İskelesi açıldı.		
G/15 Ocak 1945 -	İstanbul Boğaziçi iskeleleri arasında yolcu nakliyatını sağlayan "Şirketi Hayriye" satın alındı.		
J/15 Ocak 1945 -	Şirketi Hayriye'nin satın alınması		
J/28 Ocak 1945 -	Konya gemisi ile Yunanistan'a yiyecek malzemesi yola çıktı		
J/16 Şubat 1945 -	Şükrü Koçak İngiltere'de De Haviland şirketi ile Ankara'da bir uçak motoru fabrikası kurulması konusunda anlaşma imzaladı ¹		
G/23 Şubat 1945 -	Türkiye – Amerika İkili Yardım Antlaşması imzalandı.		
J/7 Mayıs 1945 -	61 bin kırsal ailenin toprağı yok – 1000 Hektardan daha büyük toprağı olan çiftçi sayısı ise 1876		
J/1 Haziran 1945 -	Yunanistan ile Ticaret Anlaşması		
G/2 Haziran 1945 -	Sümerbank'a bağlı olarak Kastamonu – Taşköprü İlçesinde "Sulukise Kendir Fabrikası"nın temeli atıldı.		
G/11 Haziran 1945 -	Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu kabul edildi. (No. 4753)		
G/13 Haziran 1945 -	İller Bankası Kanunu kabul edildi.		
J/20 Haziran 1945 -	İstanbul Gaz şirketinin satın alınması ve İETT'ye devri		
G/22 Haziran 1945 -	Çalışma Bakanlığı Kuruluş Kanunu (No. 4763) kabul edildi.		
G/9 Temmuz 1945 -	İşçi Sigortaları Kurumu kanunu kabul edildi.		
G/9 Temmuz 1945 -	Ormanların devletleştirilmesini öngören (4785 sayılı) kanun kabul edildi.		
G/29 Temmuz 1945 -	Ereğli Limanının temeli atıldı.		
J/21 Ekim	Nüfus Sayımı: 18 790 000		
G/21 Ekim 1945 -	Genel Nüfus sayımı:		
	1927: 13.648.270,	1935: 16.158.018,	1940: 17.820.950
	1945: 18.790.174,	1950: 20.947.188,	1955: 24.064.763
	1960: 27.754.820,	1965: 31.391.421,	1970: 35.666.549

¹ Daha savaş bitmemiş, önceliği olan bir sürü gereksinim var. Uçak motorları fabrikası kurmak için adım atılıyor?

- G/4 Aralık 1945 - Kilyos Hisarönü Ateş Tuğlası Fabrikasının temeli atıldı.
- J/4 Aralık 1945 - Sümerbank Ateş Tuğlası fabrikasında temel atma töreni
- J/12 Aralık 1945 - Saraçoğlu emisyonundaki artışın korkutucu olmadığını açıkladı: 1939 yılında 230 milyon lira – 1945 yılında 993 milyon lira
- J/27 Aralık 1945 - 1946 Bütçesi: Gelirler 895, Giderler 991 milyon Lira
Bretton Woods Anlaşmasının imzalanması
- G/1 Ocak 1946 - İşçi Sigortaları Kanunu kabul edildi.
- J/1 Ocak 1946 - SSK kanunu yürürlüğe girdi
- G/21 Ocak 1946 - İş ve İşçi Bulma Kurumu Kanunu kabul edildi.
- J/23 Ocak 1946 - Gümrük Çıkış ve Toprak Mahsulleri vergileri kaldırıldı
- G/25 Ocak 1946 - iş ve İşçi Bulma Kurumu kuruldu.
- G/29 Ocak 1946 - Çalışma Bakanlığı Kanunu kabul edildi.
- J/30 Ocak 1946 - Gemi onarım, inşa ve satın alınması için kredi 12 milyon TL
- J/1 Şubat 1946 - İngiliz Vickers şirketinin Çatalağzı Santralinin inşasına başlaması
- J/13 Şubat 1946 - Cleveland'da 60 şirketin "The Middle East Co of Turkey" şirketini kurmaları – Türkiye sanayiini teşvik etmek amacı ile
- J/27 Şubat 1946 - ABD ile Kahire'de savaş fazlası malzeme için 10 milyon Dolarlık satın alma anlaşması ²
- J/5 Nisan 1946 - Missouri İstanbul'da
- A/13 Nisan 1946 – Türkiye Amerika'dan 500 milyon Dolar borç istedi. Bu parayı ödünç vermeden önce Amerika bir heyet yollayarak Türkiye'nin ihtiyaçlarını ve bu paranın nasıl kullanılacağını incelettirecekti. Asım Us'a göre bu para Türkiye'nin ekonomik gelişmesinde, doğal kaynakların işletilmesinde ve halkın refahını sağlamak için sanayinin kurulmasında kullanılacaktı. Hatta Us bir "sanayileşme planı"ndan söz ediyordu.
- J/25 Nisan 1946 - Türkiye Garanti Bankası A.O.'nun kurulmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararnamesi
- J/4 Mayıs 1946 - Narlı – Gaziantep demiryolu inşaatının başlaması
- J/7 Mayıs 1946 - ABD ,ile 4.5 milyon Dolarlık mali anlaşma

2

Bkz. eski Genel Müdür Rıza Çerçel'in açıklaması. EK – 38/1

- G/14 Haziran 1946 - Türkiye Emlak Kredi Bankası Kanunu kabul edildi.
- G/21 Haziran 1946 - Rize Çay fabrikasının temeli atıldı.
- J/21 Haziran 1946 - Garanti Bankası'nın açılışı – Rize'de ilk çay fabrikasının temelinin atılması
- G/8 Temmuz 1946 - Trabzon Limanının temeli atıldı.
- J/10 Temmuz 1946 - Çatalağzı Termik Santralinin açılışı – NOT: Muntz santralin 1948 yılının ikinci yarısında açıldığını yazmış. Jaeschke yanlış.
- J/21 Temmuz 1946 - Genel Seçimler
- A/9 Ağustos 1946 - İnebolu Limanı inşaatına başlandı.
- J/14 Ağustos 1946 - Peker Hükümeti'nin programının Meclis'te okunması
- J/1 Eylül 1946 - Emlak Kredi Bankası'nın kurulması Kuruluş sermayesi 100 milyon TL
- J/7 Eylül 1946 - Devalüasyon % 114 – Tek döviz kuru
- A/7 Eylül 1946 – Hükümet '7 Eylül Kararları' diye adlandırılan ekonomik alanda bazı (liberal) tedbirler aldı. Türk Lirasının değeri düşürüldü; ithalâttaki bazı sınırlamalar kaldırıldı; altının satışı serbest bırakıldı. Kararları açıklarken Maliye Bakanı Keşmir şöyle dedi: "Eğer bu kararları almasaydık bu yıl hem ihracatta, hem ithalâtta gittikçe büyüyen bir buhranla karşılaşacaktık."
- G/7 Eylül 1946 - Türk Parası devalüe edildi. "7 Eylül kararı" adıyla anılır.
- A/30 Kasım 1946 – Recep Peker yaptığı Basın toplantısında, Türkiye'de savaştan sonra ve özellikle '7 Eylül Kararları'ndan sonra çok ciddi bir sorun haline gelen fiyat artışları konusunda konuştu.
- J/16 Aralık 1946 - Çekoslovakya'ya sınai ürün ithalatı karşılığında 8 milyon liralık tütün satışı
- J/10 Şubat 1947 - ABD ile elçilik ve konsolosluk binaları satın alınması için 10 milyon Dolarlık kredi anlaşması
- G/20 Şubat 1947 - İş ve İşçi Sendikaları kuruldu.
- J/11 Mart 1947 - Büyükelçi Baydur Bretton Woods anlaşmasını (Dünya Bankası statüsü ile ilişkili) imzalaması
- J/12 Mart 1947 - Truman Kongre'den Yunanistan (300) ve Türkiye (100) için toplam 400 milyon Dolar istedi

- G/12 Mart 1947 - Amerika Devlet Başkanı Truman; Türkiye ve Yunanistan'a yardım için 400 milyon verilmesini Senatodan istedi. "... Türkiye'nin bağımsız olarak kalmasının önemi büyüktür." dedi.
- J/10 Nisan 1947 - İngiltere Türkiye'ye 500 savaş uçağı sattı
- J/6 Mayıs 1947 - Rize çay fabrikasında deneme üretimine başlandı
- G/20 Mayıs 1947 – Rize Çay Fabrikası ilk ürününü verdi.
- A/22 Mayıs 1947 – Türkiye'ye yapılacak askeri yardımı görüşmek üzere General Oliver'in başkanlığında Amerika'dan Askeri bir heyet Ankara'ya geldi. Aynı gün bir deniz heyeti de yola çıktı. Başkan Truman yardım tasarısını imzaladı.
- G/29 Mayıs 1947 - İlk parti Rize Çayı (30 ton) ihraç edildi.
- J/5 Haziran 1947 - ABD Dışişleri Bakanı Marshall'ın Harvard Üniversitesi'nde planını açıklaması
- A/14 Haziran 1947 – Amerikan İktisadi Heyeti Türkiye'ye geldi. Heyetten bir ilgili, "Türkiye'ye her şeyden evvel ve her türlü kalkınma planlarından evvel yol ve liman lâzım olduğuna inanmak icap eder" dedi.
- G/7 Temmuz 1947 - Gaziantep Şarap Fabrikası açıldı.
- J/9 Temmuz 1947 - Paris'te Yiyecek Maddeleri Konferansı – Bakan Kurdoğlu
- J/12 Temmuz 1947 - Paris'te 16 ülkenin katılımı ile Ekonomi Konferansı
Türk Heyeti'nin Başkanı Büyükelçi Menemencioğlu ³
- G/12 Temmuz 1947 - Türk – Amerikan Yardım Antlaşması imzalandı. ⁴
- A/12 Temmuz 1947 - Amerikan Yardımı andlaşması imzalandı.
- J/16 Temmuz 1947 - Rize Çay fabrikası açıldı
- J/19 Temmuz 1947 - Marshall tarafından ABD Yardım Heyeti Başkanlığına atanan MacGhee Ankara'ya geldi
- J/19 Ağustos 1947 - ABD ile 10 ticari gemi hakkında anlaşma
- A/1 Eylül 1947 – Meclis, Amerikan yardım andlaşmasını oybirliğiyle kabul etti.
- J/3 Eylül 1947 - 6 Bakan istifa etti – 50 milyon TL kredi yol ve köprü inşaatı hk
- J/3 Ekim 1947 - Adapazarı vagon fabrikasında temel atma

3

Bu konferansta Türkiye 615 milyon Dolar yatırım kredisi istemiştir.
Bu talep kabul edilmemiştir

4

Marshall Planı çerçevesinde imzalanan anlaşma. 5.6.1964 Johnson Mektubu'nda bu anlaşmaya değinilmiştir.

- J/8 Ekim 1947 - Genel Kurmay Başkanı Omurtak ABD'de. Truman ile görüşüyor ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonu için 100 milyon Dolar gerektiğini açıklıyor.
- J/16 Ekim 1947 - 88 adet Amerikan lokomotifi Türkiye'ye teslim ediliyor.
- J/1 Aralık 1947 - Güney demiryolu (Nusaybin) TCDD'ye devrediliyor.
- J/31 Aralık 1947 - 1948 Bütçesi Gelirler: 1116 Milyon TL Giderler: 1244 M. TL
- J/30 Ocak 1948 - Akbank kuruldu ("Adana'daki Kayserililer Bankası")
- J/5 Şubat 1948 - ABD Dışişleri Bakanlığı yayını: "Türkiye'ye Amerikan Yardımı"
- J/3 Mart 1948 - Marshall, Kongre'den Yunanistan için 200, Türkiye için 75 milyon Dolar ek kredi talep ediyor.
- J/15 Mart 1948 - Paris'te Marshall Planı ülkelerinin 2. Konferansı – N. Sadak
- A/16 Nisan 1948 – Türkiye, Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilâtı'na (Organisation for European Economic Cooperation) katılmaya karar verdi. Bu teşkilât, Marshall yardımı dolayısıyla Amerikan Devlet Bakanı Marshall'ın Haziran 1947'de yaptığı teklif sonunda kurulmuştu.
- J/20 Nisan 1948 - ABD ile Karayolu inşası için anlaşma. Yardım Heyeti Başkanı: H.E. Hilts
- A/27–28 Nisan 1948 - Ülkede büyük iktisadi güçlüğü varolduğu bu dönemde Demokratlar, CHP hükümetine saldırırken bu sorunu kullanıyorlardı. Giresun'da Celâl Bayar hükümetin politikasını eleştirerek şöyle sordu: "Meydan okuyan 7 Eylül kahramanları şimdi nerededirler?" Ertesi günü Menderes Hükümete çattı.
- A/20 Mayıs 1948 – 7 Eylül kararlarını bir daha gözden geçirerek yeni tedbirler öne sürmek ve Türkiye'deki ekonomik durumu incelemek için Avrupa'dan uzmanlar geldi. Bu çağrı Uluslar Arası Para bankasından borç almak için düşünülen planın bir evresiydi.
- J/10 Haziran 1948 - İkinci Saka Hükümeti –35 yaşında yeni bakanlar
- J/4 Temmuz 1948 - ABD ile ekonomi anlaşması – 10 milyon Dolar kredi
İmzalayanlar: Bakan, Genel Sekreter ve İktisat Dairesi Genel Müdürü Fatin Rüştü Zorlu
- A/4 Temmuz 1948 – Türk – Amerikan İktisadi Andlaşması Ankara'da imzalandı. Bu dönemde Amerikalılar Türkiye'de çok faal durumdaydılar; askeri ve iktisadi birçok heyet ülkeyi ziyaret ediyordu.
- G/4 Temmuz 1948 - AID Türkiye Merkezi kuruldu.
- A/31 Ağustos 1948 – Şekerin artışı serbest bırakıldı. Ekonomi Bakanı Cavit Ekin, şeker fiyatlarına zam yapmanın düşünülmediğini söyledi. Fakat fiyatlar kısa zamanda yükseldi ve muhalefet saldırılarında bu konuyu ele aldı.

- A/19 Eylül 1948 – Hükümetin verdiği söze rağmen, satışı serbest bırakılmasından sonra şekerin fiyatı arttı. Bu sorun, siyasal bakımdan iktidar partisinin, özellikle Başbakan Hasan Saka'nın aleyhinde bir durum yarattı. Ve 15 Kasım 1948 tarihinde Meclise bu konuda bir gensoru bile verildi.
- A/8 Ekim 1948 – Türk Hükümeti iktisadi kalkınma amacı için Dünya Bankasından borç alma yoluna girişti. 50 milyon dolar ödünç para alabilme olasılığı vardı.
- J/22 Ekim 1948 - Ankara Radyosu: Kalkınma için 50 milyon Dolar çok yetersiz
- J/30 Ekim 1948 - Ankara Uçak Motoru Fabrikası'nın açılışı
- J/2 Kasım 1948 - ABD EX-IM Bankası ile 30 milyon Dolarlık kredi anlaşması
- A/11 Kasım 1948 – Ülkedeki ekonomik durumun önemi ve özellikle şeker fiyatının artışı sorunuyla ilgili olarak Hükümet hakkında bir gensoru verildi. Hükümet sadece 34 milletvekilinin aleyhte oy vermesiyle güvenoyunu aldı.
- J/15 Kasım 1948 - Silifke'de Göksu barajında su tutulması
- A/20 Kasım 1948 – Türkiye Amerika'dan 5000 traktör satın aldı. Amerika, Türkiye'nin tarımsal ihtiyaçlarını incelemek için bir heyet gönderdi. Böylece CHP, daha sonra Demokratlar zamanında da izlenen bir siyasa başlamıştı.
- A/22–27 Kasım 1948 - İkinci Türk İktisadi Kongresi toplandı. İlki 1923'te toplanmıştı. Bu, Türkiye'de özel girişimi temsil edenlerin toplantısıydı. Burada hükümetin devletçilik politikası her yönden saldırıya uğradı. Ekonomik sorunlara basında da geniş yer verildi. Hiç kuşkusuz hükümet bu baskıyı hissedip sonraları bu konuda bazı istekleri karşılamaya çalıştı. CHP'deki aşırılar Kongre'ye saldırılarda bulunarak, şöyle dediler: "Kongrenin sebebi, bir kısım zengin tacirlerin gelir vergisini önlemek istemeleridir."
- J/27 Kasım 1948 - Çatalağzı Santralinin açılışı – 60 MW 23 milyon TL Başbakan Saka ve İngiltere Büyükelçisi Kelly
- A/4 Aralık 1948 – Cavit Oral, CHP hükümetinin 5 yıllık ziraat programı üzerinde konuşarak şu düşünceleri ileri sürdü: "Bütün bu işleri bugün ciddiyetle ele alacak olursak, Türkiye'nin tam bir ziraat memleketi haline gelebilmesi ancak 25 sene içinde mümkün olacaktır." Bu alanda CHP, gene ileri DP'nin izlediği politikaya dönüşerek sorunların ilk adımını attı. Oysa, DP, herhangi bir program düşüncesinden çok uzaktı.
- A/28–29 Aralık 1948 - Marshall Planı Avrupa İdarecisi Avverell Harriman'ın Ankara'da yaptığı bir basın toplantısında söylediği sözler arasında, şunlar da vardı: "Türkiye'nin tabii kaynaklarının gelişmesi yalnız kendisi için değil, bütün Avrupa ve Amerika için de büyük bir önemi haizdir." Amerika'nın Türkiye'ye karşı gösterdiği ilginin yalnızca stratejik ve askeri nedenlerle olmadığı da ortaya çıkmış oldu.
- J/13 Ocak 1949 - Hasan Saka'nın pahalılık nedeni ile istifası

- A/14 Ocak 1949 – “ ... Hasan Saka kabinesini çekilmeye zorlayan sebeplerin başında mali güçlüklerin yer almış bulunduğu kimsenin meçhulü değildir.”
- J/16 Ocak 1949 - Şemsettin Günaltay Hükümeti
- A/30 Ocak 1949 – Günaltay kabinesi genel bir devlet plânı hazırlamaya karar aldı. Bu amaçla Başbakanlığa bağlı bir plan dairesi kurulacaktı. Günaltay'ın başkanlığında Necmettin Sadak, Nihat Erim, Nurullah Sümer ve Tahsin Banguoğlu'ndan oluşan bir komite kuruldu. Amerikalı uzmanlar örgütü kurmak için Türk teknisyenleri eğiteceklerdi ve çeşitli bakanlıklarca hazırlanan tasarılar bu örgüte verilecekti. Bu planlar plan dairesi tarafından düzenlenecekti. 27 Mayıs 1960 devriminden sonra başlayan 'plancılığın' ilk örneği bu tarihte ortaya atılmış oldu.
- G/1 Şubat 1949 - İlkokullarda ihtiyari olarak “din dersi” okutulmasına karar verildi. (M. Eğitim Bakanlığınının 70/5426 sayılı genelgesi)
- A/17 Şubat 1949 – Türkiye, Avrupa kalkınması İcra Konseyine katıldı. Bu, Türkiye'nin Avrupa'yla gittikçe artan ekonomik ilişkilerini göstermektedir. Aynı anda Necmettin Sadak, Avrupa'da Akdeniz Paktının kurulma ihtimalini görüşmekteydi.
- A/28 Şubat 1949 – Uluslararası Para Bankasından bir heyet, hükümetin 50 milyon dolar borç para talebini incelemek için Türkiye'ye geldi. Özel sanayicilerin bu paradan istifade edecekleri söylenmekteydi.
- J
/5 Mart 1949 - Ticaret Bakanı Barlas'ın açıklaması: “Almanya 11 Milyon Dolarlık tütün alıyor.
- J/10 Mart 1949 - Namık Zeki Aral'ın Ulus'ta açıklaması: Devlet borçları 1939 yılında 557 milyon lira iken bugün 2037 milyon lira.
- A/17 Mart 1949 – Amerika, Türkiye'ye yapılan yardımı arttırmaya söz verdi ve Akdeniz Paktı konusunu Dışişleri Bakanı Sadak ile görüşmeğe istekli olduğunu bildirdi.
- J/24 Mart 1949 - ABD ile ek mali yardım anlaşması, 30 yerine 38 milyon Dolar
- G/4 Nisan 1949 - Kuzey Atlantik Paktı kuruldu. (NATO)
- G/11 Nisan 1949 - Veremle Savaş Kanunu kabul edildi.
- J/26 Nisan 1949 - Barlas'ın Basın Açıklaması: Pahalılığı ancak üretim artışı önler
- J/3 Mayıs 1949 - 1949 Bütçe açığını kapatmak için 120 milyon lira iç borç
- G/5 Mayıs 1949 - Avrupa Konseyi Statüsü imza edildi.
- J/13 Mayıs 1949 - Günaltay'ın basın açıklaması: 9 yıllık karayolu inşa planı
- J/24 Mayıs 1949 - Güney demiryolu TCDD tarafından devralınıyor

- J/31 Mayıs 1949 - Yeni ABD kredileri – demiryolu yapımı ve traktör ithalatı
- G/1 Haziran 1949 - Sümerbank Nazilli basma Sanayii Müessesesi kuruldu.
- G/3 Haziran 1949 - Gelir Vergisi (No. 5421) kanunu kabul edildi.
- G/17 Haziran 1949 - Emekli Sandığı Kanunu kabul edildi.
- J/5 Temmuz 1949 - Karabük için yeni kredi: 12 milyon \$
- G/6 Temmuz 1949 - Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü kanunu kabul edildi.
- J/2 Eylül 1949 - ULUS'ta açıklama: Türkiye 1949-50 döneminde \$ 120 milyon alıyor Marshall Planı kapsamında
- A/12 Eylül 1949 – Türkiye’de bulunan Uluslararası Para bankası Komisyonu lehte bir rapor verdi ve böylece Türkiye borç para alabilecekti.
- J/29 Eylül 1949 - ABD Senatosu Yunanistan Türkiye için 45 milyon \$ onayladı
- A/28 Kasım 1949 – Başkan Truman, Türkiye hakkındaki raporunu Amerikan Kongresine sundu. Rusların düşmanca davranışlarına rağmen Türkiye’nin Batı Devletlerine karşı gösterdiği ilgiden çok mutlu olduğunu söyledi. 30 Haziran 1949’a kadar Amerika, Türkiye’ye aşağı yukarı 100 milyon dolar yardımda bulunmuştur.
- A/13 Aralık 1949 – Dünya Bankası uzmanlarından bir grup tarafından kalkınma planı için hazırlanmış olan ilk araştırmalara ait bilgileri gruba açıkladı. Bu plan iki yıl içinde tamamlanacaktı. Bu açıklama sırasında İsmail Hakkı Baltacıoğlu, “Aman bu mütehassıslar da Üniversite mütehassısı gibi olmasın!” diye bağırdı. Bunu Erim şöyle cevapladı: “Bu mütehassıs (Mr. Barker) bir teşkilâtçıdır”. İhsan Olgun (Yozgat Milletvekili): “... bu memleketin dertlerinden memleket çocukları anlar...” diye söze karıştı.
- J/25 Aralık 1949 - Günaltay Erzincan iplik fabrikasının temelini attı
- J/28 Aralık 1949 - Ankara – Konya asfalt yolu (264 km) açıldı
- J/30 Aralık 1949 - 1949 ihracatı: 694 milyon TL
- G/7 Ocak 1950 - Karabük Demir ve Çelik İşletmesinde “Zeynep” fırını hizmete girdi.
- J/21 Ocak 1950 - 1950 – 51 dönemi için Türkiye’ye Marshall Yardımı: 44 Milyon \$ Bugüne kadar 3644 km demiryolu inşa edildi. Şu anda 300 km inşa halinde. Toplam demiryolu 7716 km Trabzon – Ereğli – İnebolu – Amasra limanları genişletilecek
- J/11 Şubat 1950 - Bayındırlık Bakanlığı’nda Karayolları Genel Müdürlüğü kuruldu
- J/25 Şubat 1950 - 1950 Bütçesi kabul edildi. Gelirler: 1313; Giderler: 1487 milyon TL Açık: 155 milyon TL

- NOT: % 12 oranındaki açık Marshall Yardımından karşılanacak
- G/1 Mart 1950 - Karayolları Genel Müdürlüğü kuruldu.
- J/3 Mart 1950 - Antıkabir için 14 milyon TL ek ödenek için kanun no: 5581
- G/8 Mart 1950 - Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu kanunu kabul edildi.
- G/8 Mart 1950 - Türkiye Ticaret Odaları Borsaları Birliği kanunu kabul edildi.
- J/12 Mart 1950 - Türkiye Sınai Kalkınma Bankası kuruluyor
- J/1 Nisan 1950 - Askeri Fabrikalar Makine Kimya Endüstrisi Kurumuna devredildi
- J/26 Nisan 1950 - İller Bankası Genel Kurulunda açıklama: 1948-49 döneminde 90 şehirde su şebekesi, 128 şehirde elektrik santrali (jeneratör) kuruldu
- A/27 Nisan 1950 – CHP kendi seçim bildirgesini yayınladı. Bildirgede şu noktalar belirtildi: ekonomik alanda devletin rolünün kısıtlanması; özel teşebbüse daha çok fırsat tanınması; yabancı sermayenin ülkeye girişini kolaylaştıracak koşulların sağlanması; vergi reformu; Türk lirasının değerini koruyucu tedbirler; ikinci bir meclis ya da senatonun kurulması; Cumhurbaşkanı'nın görevlerinin tekrar tanımlanması; altı okun Anayasadan çıkarılması; köylünün ağır hayat koşullarının daha iyi bir duruma sokulması; şehirlie daha iyi yaşayış koşullarının sağlanması, bölge yöneticilerinin özerkliğinin arttırılması.
- G/8 Mayıs 1950 - DP seçim beyannamesini yayınladı: "Devrimleri koruyacağını ve ekonomik alanda tedbirler alınacağını" belirtti.
- A/8 Mayıs 1950 – DP seçim bildirgesini yayınladı. Bu bildirge CHP'nin bildirgesini eleştirerek başlıyor ve DP'nin imalâtı arttırarak, vergileri azaltarak, hükümet tekeline kaldırarak ve dengeli bir bütçe tasarısı hazırlayarak ülke ekonomisini güçlendireceğini bildiriyordu. Ulusal gelirin arttırılması için en iyi yol özel sermaye ile yabancı sermaye için elverişli siyasal ve ekonomik atmosferin sağlanmasıdır, diyordu. DP iktidara gelirse, hiçbir sosyal katmana ya da mevcut rejim ve onun ilkelerine hanel gelmeyecekti. D. Partililer; Anayasayı demokrasinin gereçlerini sağlayacak şekilde değiştireceklerine de söz veriyorlardı. CHP ile DP'nin seçim bildirgeleri karşılaştırıldığında, ideoloji ve ilkeler yönünden temelde hiçbir değişiklik yoktu. Görülen bazı ayrılıklar da pek önemli sayılmazdı. DP'liler liberalizmi daha açık sözlerle ortaya koyarken, Halk Partililer 1945 – 1950 arası politikalarının doğrultusundaki bir liberalizmi uyguluyorlardı.
- J/8 Mayıs 1950 - Demokrat Parti'nin seçim beyannamesi: Vergilerin indirilmesi ve ekonomide ABD'nin önerilerine uyulması

G/2 Haziran 1950 - I. Menderes kabinesi kuruldu:

Başbakan	: Adnan Menderes (İstanbul)
Adalet Bakanı	: Halil Özyörük (İzmir)
M. Savunma Bakanı	: Refik Şevket İnce (Manisa)
İçişleri Bakanı	: Rüknettin Nasuhioğlu (Edirne)
Dışişleri Bakanı	: Prof. Fuat Köprülü (İstanbul)
M. Eğitim Bakanı	: Avni Başman (İzmir)
Bayındırlık Bakanı	: Fahri Belen (Bolu)
Ek. Ve Ticaret Bakanı	: Zühtü Velibeşe (İzmir)
Maliye bakanı	: Halil Ayan
Sağlık Bakanı	: Prof. Dr. N. R. Belger (İstanbul)
Tarım Bakanı	: Nuri Özsan (Muğla)
Gümrük ve İn. Bakanı	: Nihat Eriboz (Çanakkale)
Ulaştırma Bakanı	: Tefik İleri (Samsun)
Çalışma Bakanı	: Hasan Polatkan (Eskişehir)
İşletmeler Bakanı	: Prof. Muhlis Ete (Ankara)

G/16 Haziran 1950 - Türkçeleştirilmiş ezanın eskiden olduğu gibi Arapça okunmasına dair (5665 sayılı) kanun kabul edildi.

Zafer Gazetesi Başyazarının sorduğu bir soruya karşılık olarak Başbakan bu konuyu açıkladı ve diğer gazetelerde de yayınladı: "Her taassup cemiyet hayatı için zararlı neticeler doğurur. Cemiyet hayatında esas değişikliklerin yapılabilmesi evvela taassup zihniyetinin yıkılmasına bağlıdır. Bu hakikatin iyice kavranmış olması neticesidir ki, büyük ATATÜRK bir takım hazırlayıcı ön inkılâplara başlarken taassup zihniyetiyle mücadele etmek lüzumunu hissetti.

Ezanın Türkçe okunması mecburiyeti de böyle bir zaruretin neticesi olarak kabul edilmelidir. Zamanında çok lüzumlu olan bu mecburiyet ve tedbir diğer tedbirlerle birlikte bugünün hür Türkiye'sine zemin hazırlamıştır.

Ezanın Türkçe okunmasına mukabil cami içinde bütün ibadet ve dualarının din dilinde olması garip bir tezat teşkil eder gibi görünür. Bunun izahı arzettiğim gibi, geçmişteki hadiselerin hatırlanmasına ve taassup zihniyetine karşı mücadele zaruretinin kabul olunmasına bağlıdır."

G/29 Haziran 1950 - Dışişleri Bakanı Köprülü, Hükümetten aldığı talimat üzerine, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Trygve Lie'ye, Türkiye'nin Güney Kore'ye yardım edeceğini bildirdi.

G/25 Temmuz 1950 - Bayar'ın başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, Kore Savaşı'na katılmak üzere 4500 mevcutlu silâhlı bir savaş birliğinin, Birleşmiş Milletler emrine verilmesini kararlaştırdı.

Kitaplar hakkında bilgiler:

- 1 – “Türkiye’de Çok Partili Politikanın Açıklamalı Kronolojisi 1945 – 1971”
Kitabın Yazarları : Feroz AHMAD ve Bedia Turgay AHMAD
Kitabın Yayımevi : Bilgi Yayımevi (Birinci Basım, Temmuz 1976)
- 2 – “Die Türkei in den Jahren 1942 – 1951”
Kitabın Yazarı: Gotthard Jaeschke
Kitabın Yayımevi: Otto Harrasowitz – Wiesbaden 1955
- 3 – “50 Yılın Tutanağı 1923 – 1973”
Kitabın Yazarı: Muzaffer Gökman
Kitabın Yayımevi: Hürriyet Yayınları 1973